AD

SOLEMNIA

ENCAENIORVM

GYMNASII ELBINGENSIS

D. XXV. NOVEMBRIS MDCCLVI

PIE CELEBRANDA

ILLVSTREM

MAGNIFICOS MAXIMEQVE STRENVOS

GENEROSOS ET AMPLISSIMOS

DOMINOS

BVRGGRABIVM REGIVM

PRAESIDEM

PRAECONS. CONSVLES

PATRIAE PATRES

NEC NON

EXCELLENTISSIMOS PLVR. REVERENDOS

CLARISSIMOS PRAENOBILES NOBILES

COETEROSQVE

O. O.

MVSARVM PATRONOS

AC

FAVTORES

SVMMAE QVA PAR EST OBSERVANTIAE CVLTV

HVMANISSIME INVITAT

IOANNES LANGIVS

GYMN. RECT. P. P. ET BIBL.

ELBINGAE TYPIS NOHRMANNIANIS.

Confero me ad

BIBLIA SACRA

cum Glossis, interlineari & ordinaria, NICOLAI LYRANI postilla ac moralitatibus, BVRGENSIS additionibus, & THVRINGI replicis: in quibus insuper additae sunt annotationes, Scripturae allegationes, Canonum concordantiae, sanctorum Patrum aliorumque sententiae in marginibus collocatae &c. Venet. in fol. 1588. Vol. I-VI. in charta maj. edita.

NICOLAVS de LYRA, cui REIMMANNVS inter paraphrastas, qui in sensu S. S. literario eruendo cum laude versati sunt, non ultimum vindicat locum, p) Ebraeo sermone & Rabinorum scriptis adeo peritus fuit, ut persuasio de ejus judaismo, quae multorum invasit animos, inde haud dubie orta esse videatur. Quamvis vero Hebraicae linguae majorem quam Graecarum literarum notitiam LYRANVS haberet: pro genio tamen istius saeculi sat praesidiis ornamentisque instructus erat, ut postilla sua seu expositiones in S. S. quas ANT. POSSEVINVS opus 37 annorum nominat, q) conficere posset, in quibus tantum eruditionis, tantum gravitatis, tantumque pietatis deprehenditur, ut non modo ob linguarum orientalium peritiam omnes sui temporis Theologos facile superet, sed a nonnullis quoque inter veritatis numeretur testes. r) Hinc non mirum est, ipsum LVTHERVM scribere, s) se LYRANVM ideo amare & inter optimos ponere, quod ubique diligenter retinet & prosequitur historiam. Habuit quidem LYRANVS adversarium, PAVLVM BVRGENSEM, non obesae naris Criticum, antea Judaeum, post Christianum, qui varios in LYRAE opere se detexisse credebat errores: sed habuit etiam hunc contra BVRGENSEM, defensorem MATTHIAM DORINCKVM, Ordini Minorum addictum, quorum scripta in Bibliis

p) in *catal. Bibl. Theol.* pag. 281.
q) in *apparat. sacr.* Tom. II. fol. 487 &c.
r) vid. LILIENT. in der bibl. exeget. Biblioth. P. I. p. 9. & *Bibl. Brem.* T. II. p. 389 &c.
s) in *comm. ad Gen. II,* 9. T. I. oper. LVTH. impensis ZEDLERI Lips. 1729. in fol. edit. p. 838.

noſtris exſtant una cum LYRANI libellis, in quibus contra Judaeum quendam Chriſtum, in lege promiſſum, jamjam veniſſe probat, & ad ejusdem in Evangelium Matthaei prolatas reſpondet objectiones. t) Quid vero de formulis, in laudem LYRANI excogitatis, e. g. LYRA bene lirat, ubi non delirat, ſi LYRA non liraſſet, LVTHERVS non cantaſſet, nec totus mundus deliraſſet, & quae ſunt reliqua, ſtatuendum ſit, praeter CALOVIVM u) & LOESCHERVM w) nos docent LILIENTHAL, x) STOLLE y) ut & KNOCHIVS. z) Quod ad noſtrum attinet codicem, in cujus quolibet Tomo inſignia regalis BATTOREORVM gentis impreſſa deprehenduntur cum lemmate, aureis literis hoc modo conſignato: ANDREAS. DEI. GRATIA. CARDINALIS. BATTORVS ∴ illum Ampliſſimus & Munificentiſſimus Civitatis patriae MAGISTRATVS, vel hoc ipſo peculiarem ſuam erga ſtudioſos remque literariam propenſionem abunde teſtaturus, A. 1608. Bibliothecae publicae in ſingulare ornamentum inferri juſſit.

Sequuntur

BIBLIA LATINA
tertia cura FRANC. IVNII, Hanov. 1596. in fol. I. II. Vol. impenſis ANDREAE WECHELI haeredum, ut & eadem
quarta cura FRANC. IVNII typis WECHELIANIS Han. 1603. in fol. in lucem emiſſa.

Primam curam in horum Bibliorum editionem jam A. 1575 intenderunt IMAN. TREMELLIVS & FRANC. IVNIVS, Profeſſores in Acad. Heidelbergenſi Celeberrimi: quippe FRIDERICO III, Elect. Palat. ſic volente, novam V. T. ad Hebraicae veritatis fontes examinatam laudabili admodum conatu moliti erant translationem, brevibus ſcholiis ad marginem editis. Quod vero ad libros V. T. apocryphos

t) vid. BVDDEI *Iſag. theol.* p. 1645.
u) in *praeloq. gener. Bibl. illuſtrat.* T. I. fol. 9.
w) in den unſchuldigen Nachrichten *de A.* 1720. p. 229.
x) l. c. P. I. p. 7 &c.
y) in der Hiſt. der Theol. Gel. c. II. §. 30. p. 58.
z) in den Nachrichten von der Bibelſ. in Braunſchweig, IX. St. p. 741 &c.

phos attinet, illi latine redditi & a FRANC. IVNIO notis quibusdam aucti, multo quam ante emendatius ſunt editi. Quibus duplex N. T. addita eſt verſio, quarum altera eſt TREMELLII ex ſermone Syro, altera vero THEOD BEZAE ex Graeco in Latinum verſa. Sicuti ergo prior editio, monente Cel. LILIENTHALIO, a) Tremellio-Juniana optimo jure dici meretur: ita omnes iſtae, quae TREMELLIO A. 1580 mortuo, cura IVNII poſtea prodierunt, multis locis correctiores & emendatiores, merito Junio-Tremellianae nominantur. Hujus farinae ſunt & illae Bibliorum editiones, quae in Bibliotheca Gymnaſii deprehenduntur & quarum priorem, charta alba diſtinctam, ex donatione b. SAM. MEIENREISII, magni rei literariae Promotoris, illa poſſidet. Qui interea eruditorum judicia de interpretatione Bibliorum Tremelliana congeſta legere cupit, adeat praeter BOERNERVM b) multos alios, quorum copiam nobis fecit laudatus modo LILIENTHALIVS. c)

Haec excipiunt

BIBLIA SACRA
ſecundum veterem ſeu vulgatam translationem, ad fontes Hebraici textus emendata, & brevi ac perſpicua explicatione illuſtrata: inſertis etiam praecipuis locis communibus, in lectione ſacra obſervandis, edita ſtudio LVCAE OSIANDRI. Franc. ad Moen. 1609, in fol. I-III. Vol.

LVCAS OSIANDER, qui Illuſtr. Principi LVDOVICO, Duci Würtembergico a concionibus quondam fuit aulicis, in hoc opere edendo tantum ſe LVTHERO & BRENTIO ſanctae memoriae debere fatetur, ut absque eorum commentariis hoc iter ingredi nequaquam auſus fuiſſet. d) Hinc non tam novam adornavit verſionem, ſed veterem latinam correxit, ſuamque emendationem ad verſionem maxime

a) in der *exeget. Bibl.* Sect. I. c. I. p. 12.
b) in *Bibl. ſacra*, c. IV. p. 704 &c.
c) l. c. p. 13 &c.
d) in *praef. ad Lect.*

xime LVTHERI accommodavit. e) Quod vero ad perpetuam Bibliorum paraphrasin, ab interprete summo studio additam, illa, ut CALOVIVS auctor est, f) juxta cum enucleatione vulgatae versionis, e textu originali instituta, sensum literalem ubivis fere exprimit, & quod magis delectat, mira quadam ac nervosa brevitate. Plura de hoc opere OSIANDRI biblico, quod omni commendatione dignum, dignumque publica judicatur Bibliotheca, g) nobiscum communicant REIMMANNVS h) & PFEIFFERVS. i) Eam vero, quae in Bibliotheca Gymn. exstat, Bibliorum editionem, Vir Generosus Amplissimusque DN. IO. FERD. IVNGSCHVLTZ, tum temporis Spectabilis Ordinis Secundi Advocatus, jam vero Consul & Vice-Camerarius Civitatis Meritissimus pro nativa in rem literariam propensione Musis Elbingensibus A. 1744 animo & affectu benevolo obtulit.

His addo ea, quae, quanquam & titulus & annus, locusque impressionis illis desunt, videntur esse

BIBLIA GERMANICA

Aug. Vind. in fol. maj. edita.

In fronte quidem sacri hujus Codicis, inter artis typographicae incunabula excusi, ideoque rarissimi, ignota manus eundem esse scripsit, quem BOERNERVS k) opus KOBVRGERI Norimbergae 1483 impressum enarrat. Sed pollicem huic premere non audeo. Quodsi enim post LOESCHERVM l) etiam THEOPH. SINCERVM m) evolvimus, ex accurata editionis nostrae cum illa, cujus uterque ll. cc. mentionem facit, collatione apparet, Biblia nostra non A. 1483, sed jam antea 1477, & quidem, ut GEO. FRID. MAGNVS contendit, n) Aug. Vind. fuisse

---

e) vid. WALTHERI *offic. bibl.*
f) in *praef. ad Bibl. illustr.* p. 12.
g) in *Biblioth.* MEYERI *contin.* p. 30.
h) in *Bibliothecae Theol. catalogo.* p. 286.
i) in *Hermeneut. sacra* Can. 93.
k) in *Bibl. sacra*, P. II. p. 188.
l) in *Stromat.* p. 285.
m) in der neuen Samml. von lauter alten u. raren Büchern, C. II. n. VI. p. 14 &c.
n) in *dissert. de antiquis SS. versionibus Aug. Vind. excusis*, P. I.

fuiſſe impreſſa. Literae initiales cujusvis libri biblici cum figuris curioſis mirisque ligno inciſae apparent: capitum vero tam V. quam N. T. pro more iſtius ſaeculi atramento vel rubro vel caeruleo tantummodo ſunt adſcriptae. In textu ipſo nec commata, nec alia diſtinctionis ſigna, ſed puncta ſaltem exhibentur, quae non magnae ſed minores excipiunt literae. Ad haec capita quidem & paginae, duabus columnis ſeparatae, non autem verſus numerantur. Praemiſſae ſunt cuivis Teſtamento S. Hieronymi ad Paulinum praefationes, & ex inſcriptionibus ac catalogo librorum biblicorum patet, Deut: vocari das buch der andern ee: Cant. Cant. das buch des lobgeſanges: Maccab. das buch d' ſtryter: Acta Apoſt. das buch der wirckungen der zwölff botten, quae ſicuti poſt epiſtolam ad Ebraeos demum ſequuntur: ita eam ad Galatas excipit illa ad Laodicenſes ſcripta, ſub tit. Paulus zu den Laodociern. Dialectus hujus Codicis, ut b. LILIENTHAL obſervat, o) inter illum, qui in Colonienſi, & inter eum, qui in Lubecenſi ac Halberſtadienſi editionibus deprehenditur, medium occupat locum, ad puritatem & ſuavitatem linguae Germanicae cum editione Norimbergenſi maxime accedens. Id quod ut eo melius pateat, in ſequentibus loca quaedam juxta ſe poſita addenda erunt. Hunc vero Codicem rariſſimum ex Bibliotheca Permagnifici Maximeque Strenui DN. CAROLI RAMSEY, Praeconſ. quondam apud Elbingenſes Graviſſimi Bibliothecae Gymn. publicae uſibus ultro cedendum A. 1731 curarunt Haeredes RAMSEYANI.

Huic aeque rariſſimum Bibliorum Germanicorum adjungo fragme[illegible]m, quod partem V. T. primam a Geneſi ad Pſalten usque excurr[illegible]m involvit, & in extrema involucri facie inſcribitur:

der erſt tail der bibel.

Hanc Biblic[illegible] editionem, deficientem licet, & in fronte & in calce la[illegible]ar[illegible] rud[illegible]ibus tamen antiquis aemulam pulcherrimamque,

 eandem

---

o) in den [illegible]reußiſchen Zehenden, T. II. St. XI. p. 49.

eandem esse, quam LILIENTHAL, p) THEOPHILVS SINCERVS, q) CHRISTIANVS IVNCKER r) *A. 1483 Norimb. per ANT. KOBVRGENSEM* in lucem prodiisse affirmant, primo statim obtutu apparet. In hac Bibliorum versione, cujus NIC. SYBERVS, Canonicus Isenacensis, auctor esse creditur, s) variae abbreviationes, nullae versuum distinctiones, commata itidem nulla, sed puncta saltem deprehenduntur. Ad haec literae initiales vario colore distinctae, vel etiam multo auro obductae sunt adscriptae. In imaginibus autem ligno incisis, nec sparsim additis, tantum erroris, tantum simplicitatis, tantumque fictionis lasciviens sculptoris ingenium adjecit, ut illae, vario insuper colore ornatae, vel Catonis movere possent vultum. Quis enim Evae creationem ex Adami utero non rideret? Quis serpenti in paradiso, muro lateritio circumducto, protoplastos seducenti faciem adderet muliebrem, & quidem comantem? Quis Abrahamum, filium e regione molae alatae immolaturum, acinace instructum fuisse somniaret? Quis sardapilarios Jacobi Patriarchae viros, vestitu monachali indutos fuisse divinaret? Quis Mosen mortuum, eundemque cornutum ab angelis, bipalio instructis, sepultum fuisse crederet? & quae sunt reliqua, ad quorum adspectum exclamare licet: risum teneatis amici! Hanc Bibliorum Norimbergensium, quibus integris sartisque VFFENBACHIVS t) pretium 50 thalerorum adjudicat, partem Viro Honestissimo IO. HENR. DEWITZ, Civi & Pharmacopolae, jam membro Communitatis Spectatissimo ab A. 1741 nostra debet Bibliotheca.

Tertius isque longe rarissimus & paucissimis visus, ut eum VOGTIVS nominat, u) Bibliorum Germanicorum Codex in Bibliotheca publica est ille, qui

BI-

---

p) l. c. T. II. p. 60. III.
q) in der neuen Sammlung alter und rarer Bücher, I. St. p. 19. VII.
r) in der hist. Nachr. von der öffentl. Bibliothek des Gymn. zu Eisenach, p. 53. n. 80.
s) vid. *Reimmanni* Einleitung in die *Hist. lit.* T. III. Sect. I. p. 11.
t) in *Bibl.* T. I. p. 2.
u) in *catal. libror. rar.* p. 109.

BIBLIA dudesch dat erste deell
& ante Salomonis proverbia, quae dat boeck der Gysproke dicuntur,
BIBLIA dudesch dat ander deell
audit, ac, uti ex titulo & imagine S. HIERONYMI fol. II. docemur, A. 1520 typis excudi incoeptus, A. vero 1522 finitus est, testibus his, quae inter alia in fine leguntur, verbis: Gedrucket und fulēdet in der stad Halberstad Na der gebort Christi veffteyn hundert unde twe unde twyntich Jar vp den VIII. dach Julij. Haec Bibliorum editio multum nitoris, multumque commendationis prae se fert, & typorum elegantia, in quibus literae initiales prae caeteris eminent, una cum additis commatibus lectionem mirum quantum facilitat. IO. HENR. a SEELEN, w) LILIENTHAL, x) & ex illis SALTHENIVS y) scribunt, Bibliorum horum auctorem, qui ex Latina vulgata in idioma inferioris Saxoniae illa transtulit, z) sibi non religioni duxisse, nonnulla addere, contrahere, mutare, imo plura omittere: quamvis multa etiam habeant, quae in illustranda & explicanda versione LVTHERI aliorumque plurimum adjuvant. Figurae satis ridiculae & absurdae, absque omni tamen colore, hinc inde additae, sunt eaedem, quae in priori Norimbergensi coloribus obductae conspiciuntur. Hinc LILIENTHALIO, a) qui easdem & editioni Coloniensi vindicat, merito assentimur, affirmanti, harum figurarum tabulas, ligno confectas, vel a possessore primo aliis mutuo datas, vel emtionis lege illis traditas fuisse. Rarissimum hunc Bibliorum Codicem Vir Plur. Reverendus & multifaria eruditione sua longe Celeberrimus b. M. MICH. LILIENTHAL, V. D. apud Regiomontanos Minister, Acad. Imperialis, quae Petroburgi floret, Prof. Honor. & Societatis Regiae scientiarum Berolin. quondam Sodalis suum erga Bibliothecam & Musas Elbingenses favorem & affectum testaturus, A. 1736 benevole transmisit.

Quo

w) in *selectis literar.* Specim. XI. p. 398.
x) in den Preußischen Zehenden, T. II. p. 74 &c.
y) in *catal. libr. rariorum & rarissim.* p. 205.
z) vid. Nachrichten von einer Hällischen Bibliothek, T. VII. St. 41. n. 963. p. 388.
a) l. c. p. 46.

Quo vero differentia dialecti in Bibliis nostris, Aug. Vind. excusis, quibus Norimbergensia maxime accedunt, & Halberstadiensibus ut & b LVTHERI versione obvii eo magis pateat, juvabit sequentia illustrationis gratia addere.

Bibl. Aug.	*Bibl. Halb.*	*Bibl. Luth.*
Gen. VIII, 21.	———	———
Wañ der syn vnnd der gedanck menschlichs hertzen die sind geneiget zu dem übel von der kindtheyt.	Wente de synne vnd gedancke der lüde sint bereit in dat quade van örer iogent.	Denn das Tichten des menschlichen Herzens ist böse von Jugend auf.
Gen. XXX, 14.	———	———
Vñ rachel sprach. Gib mir ein teyl von dẽ mandragoren deyns suns.	Vnde do sede Rachel, gyf my de alrunen dynes sones.	Da sprach Rahel zu Lea: Gib mir der Dudaim deines Sohns ein Theil.
Exod. XXXIV, 29.	———	———
vñ wißte nit das sin Antlutz gehornet von wegen d' geselschafft des wort Gotz.	und he en wöste nicht dat syn antlate hadde hörne van der geselschop der rede godes.	und wuste nicht, daß die Haut seines Angesichtes glänzete, davon, daß er mit ihm geredet hatte.
Num. XI, 31.	———	———
er begreyffe die kramathuögel enhalb des mörs.	und nă öuer mer de Raphoner und brachte se	und ließ Wachteln kommen vom Meer.
II. Ps. 1.	———	———
wArumb grisʒgrameten die heyden ꝛc.	wArumñe grimmeden de lüde ꝛc.	Warum toben die Heyden ꝛc.
CXI. Ps. 9. 10.	———	———
Sin nam ist heylig vnd erschrockenlich — sin lob das belybet in den welten der welt.	Hyllich vñ gruwelik ys sin name — vñ syn loff blyfft vă ewicheit to ewicheit.	Heilig und hehr ist sein Name — des Lob bleibet ewiglich.
Ezech. XIX, 9.	———	———
vnd legten yn in Ketten.	vñ sanden ön yn eyn vogelbur.	und stiessen ihn ge[illegible]den in ein Gatter.
1 Jo. V, 7. 8.	———	———
Wañ dry sind die da gebẽt gezügknüsz vff d' erde der geyst. das waßer. vnd das plut. vnd dise dry sind eins. Vñ dry sind die da gebent gezügknusz im himel Der vatter. das wort. vñ der heylig geyst. vnnd dise dry sind eins.	Wente dre synt de dar gheven tüchenisse yn deme hymmele, de vader, dath wort, vnde de hyllighe gheyst, vnd düsse dre synt eyn. Vnd dre synt de dar gheven tüchenysse vp der erden, de geyst dach water, vnd dath bloed vnd düsse dre synt eyn.	Denn drey [illegible], die da zeugen im [illegible]mel: der Vater, das [illegible] und der heilige Gei[illegible] diese drey sind Eins. [illegible] dr[illegible] sind, die da zeugen auf Er[illegible]n: der Geist, und das W[illegible] und das Blut; und di[illegible]drey sind beysammen.

Hy-

HYPNOPSYCHITA
ſive
de ſomno animae poſt mortem dicendi argumentum.

P R O L O G V S,

IO. GOD. HENNING DN. DN. Patronorum ac Auditorum captat benevolentiam.

GEO. PFLVGRADT cognitionis ſui evincit neceſſitatem.

Ch. I.

In cognitione ſui non corporis modo, ſed animae imprimis humanae rationem habendam eſſe, monent

Chriſtian Neumann, Alex. Herrm. Kiedt, Daniel Gottfr. Wilner,
Heinrich Meyer, Joh. Jac. Kluge, Herrm. Janſon v. Tongerloo,
Fried. Auguſt Rhode Thom. Chriſtlieb Achenwall, Theod. Johann Dilla.

GEO. HENR. NESSELMANN, quod anima ſit ſpiritus, a Deo creatus: GEO. GRÜBNAV vero, quod illa ſemper vivat, docent.

Ch. II.

Quae de anima humana ex ratione dici poſſunt, proferunt

Daniel Auguſt Schroeter, Joh. Jac. Mündler, Samuel Teſchner,
Salomo Jäger, Joh. Gottlieb Kotſch, Jacob Stellmacher,
Joh. Jac. Moeller, Jacob Poſelger.

IOA. SCHMIDT de vigiliis & ſomno animarum loquitur.

Ch. III.

Negant ſomnum animae ex ratione

Joh. Gottlieb Brodowski, Joh. Friedr. Brodowski, Geo. Ephraim Stellmacher,
Iſrael Peterſon, Carl Chriſtian Lange, Chriſtian Kuhr,
Carl Friedrich Ramſey, Jac. Gottlieb Silber, Dan. Lebr. Vorloff.

Ch. IV.

Vigilatoriorum & Dormitantiorum nomine colloquium de hypnopſychismo rationis ductu inſtituunt

IO. CHRIST. MIRITZ, RAPH. BOGVSL. RHODE, NATH. FRID. FROMM,
IO. CHRIST. SILBER, IO. CHRISTOPH HAAG, EPHRAIM KOENIG.

Ch. V.

Somnum animae ex Sacra Scriptura refutant

Joh. Jac. Baum, Joh. Nicol. von Etzen, Geo. Gottl. Krieſe,
Joh. Jac. Krieſe, Joh. Heinr. Ammelung, Dan. Gottlieb Achenwall,
Carl Heinr. Bährholtz, Fried. Ernſt Horn, Alex. Jac. Kiedt,
George Leuchert.

Historiam de hypnopſychismo recenſent

IO. GEORG. HOFFMANN,
ISRAEL POSELGER.

Ch. VI.

Proferunt loca ex S. S. quibus ſibi patrocinari ſomniant hypnopſychitae

Joh. Jacob Lange, Jacob Convent, Ephraim Gottl. Riedel,
Joh. Ferd. Jungſchultz, Michael Ernſt Fromm, Christian Gottfr. Silber,
Heinr. Chriſtian Rhode, Johann Kuhr, Joh. Ignatius Glinski,
Ephraim Rehagen, Joh. Chriſtian Schmidt.

Ch. VII.

Colloquentes eadem loca examinant

Io. Iac. Tiehſen, Frid. Traugott Lange, Geo. Lebrecht Land,
Chriſt. Ludov. Burchard, Gottfr. Frid. Reuſs, Io. Sam. Kienaſt.

ANDREAS QVEDNAV de animae poſt mortem deliciis & occupationibus diſſerit.

Ch. VIII.

Quid damni doctrina hypnopſychitarum ſecum ferat, oſtendunt

Chriſtoph Dan. Tilly, Jacob Eske, Ephraim Teſchner,
Joh. Chriſtoph Lange, Joh. Jac. Schröter.

CAROLVS THEOD. WVNDSCH in hypnopſychitarum invehitur errorem.

Ch. IX.

Moralem animae ſomnum rejiciunt e ſocietate civili

Samuel Leuchert, Joh. Heinr. Jungſchultz, Dan. Richard Unger,
Joh. Samuel Groß, Chriſtoph Thomas Fromm, Andr. Alex. Tolckemit.

Ch. X.

De ſomno animae ex ſcholis exſtirpando verba faciunt

Io. Benedictus Lange, Sam. Gottl. Laurentz,
Dan. Abrah. Baehrholtz,

votis pro incolumnitate publica paceque conſervanda additis a

Dan. Reinh. Rhode, Wilhelmo Meyer,
Io. Chriſtoph. Roskampff.

EPILOGVS,

ERN. FRANC. IOA. SARTORIVS debitas pro navata auſcultandi patientia agit gratias.

